

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Podpisane pisma se ne vračajo in ne vračajo se ne.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“. — Tisk: tiskarna „Edinost“, v pisarni rednega in omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina: Znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone. Cena: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Omenitve, zabave, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglašje v tekstih lista do pet vrst K 5— vsaka naslednja vrsta K 2—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačilo se izdajajoče upravi „Edinosti“. — Plačilo in točki se v Trstu.

Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnobranilnični račun št. 844.652.

Nova vpoklicanja v naši monarhiji.

DUNAJ, 12. (Kor.) Za vsakočasna potrebna nadomestila v vojni se nahajajoče armade, je za bližnjo bodočnost bogato preskrbljeno. Vsekakor pa je dolžnost vojaške uprave, da poskrbi tudi za nadaljina, če treba čez to mero segajoča nadomestila, ki bi se izkazala morda kot potrebna tekom dogodkov. V to svrhu bodo vpoklicani v bližnji bodočnosti k črnovojniškemu izveščanju leta 1894 rojeni, dalje v letih 1892 in 1893 rojeni črnovojni obvezanci, slednji, v kolikor je bila sklenjena glede njih pri naboru v letu 1914 vrnitev (Zurückstellung), in niso bili torej niti potrjeni, niti izpoznavni kot nezmožni za orožje (waffenunfähig). Oni, ki bodo spoznani pri tem kot sposobni, bodo potem v doglednem času na podlagi črnovojniškega zakona poklicani v službo z orožjem.

Ugrabljeni sovražni topovi.

BUDIMPEŠTA 12. (Kor.) Danes dopoldne so pripeljali 4 zaplenjenih topov iz severnega bojišča ter so jih zvečer postavili pred državno zbornico. Dasi je deževalo, kot bi bilo iz šaka, je spremljala ogromna množica transport. Na topovih so se videle poškodbe, prizadete po naših granatah in strojnih puškah; skoraj vsem je manjkala zatvornica. Transport je vodil topničarski stotnik.

Topove so postavili na trg pred glavno fronto parlamenta jednega ob drugem v bojno vrsto. Lilo je grozovito, vendar je nebrojna množica ogledovala topove.

Vojni vjetniki v Nemčiji.

BERLIN 12. (Kor.) Generalni štab poroča: Do 11. septembra je bilo pripelanih v Nemčijo 226.000 vojnih vjetnikov, med njimi 1680 francoskih oficijev in 86.700 mož, 1830 ruskih oficijev in 91.400 mož, 440 belgijskih oficijev in 30.200 mož, 160 angleških oficijev in 7350 mož. Med oficirji sta dva francoska generala, med Rusi dva poveljstva in 13 drugih generalov, med Belgijci poveljnik Lütticha. Veliko število vojnih vjetnikov je še na poti v Nemčijo.

Avdijske pri cesarju.

DUNAJ, 12. (Kor.) Cesar je sprejel danes ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda, ministrskega predsednika grofa Stürgkha in grofa Tisza in vojnega ministra Kroatina v daljših konferencah.

Brzjavka princa Joachima barona Chlumetzkyja.

DUNAJ 12. (Kor.) Baron Leopold Chlumetzky je dobil iz Allensteina od princa Joachima pruskega sledečo brzjavko: Priznava hvala za vašo prijazno čestitko, ki mi sponja na najino skupno potovanje in zato zelo vesel. Ponosen sem, da sem bil ranjen za skupni uspeh Nemčije in Avstro-Ogrske.

Pisma in dopisnice vojaških ranjencev poštnice prošle.

DUNAJ 12. (Kor.) Naredba vojnega ministrstva odreja, da se vsa pisma in dopisnice, ki so naslovljena na vojaške ranjence v bolnišnicah, oproste poštnine. Ravno tako so poštnine proste tudi vse dopisnice in pisma s štampiljo bolnišnice in s pripombo »vojaška oskrba«, oddana od vojaških ranjencev, če se oddajo skupno potom bolnišnice.

Nemški podanik: ustreljen v Oštendi.

BERLIN 12. (Kor.) »Wolfvov urad« poroča: Pred nekoliko dnevi smo poročali iz Oštende, da je bil tam ustreljen neki nemški podanik. Doznajemo od zanesljive strani, da gre tu za ugnednega nemškega trgovca, ki se je za časa vzburila vojne mudil v Belgiji. Spijon ni bil nikdar.

Feldmarsallajntant v p. pl. Babakdol umrl.

DUNAJ 12. (Kor.) Včeraj zvečer je umrl feldmarsallajntant v p. pl. Baltazar pl. Babakdol v 65. letu svoje starosti.

Odprava kapitulacij na Turškem.

CARIGRAD, 11. (Kor.) Minister za notranje zadeve Talaat bej poslanje v listu »Jeune Turc« odpravo kapitulacij in pravi, da je Turška odločena, če bi prizadele države delale kake težkoče, braniti svoje pravice z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago, do skrajnosti. Minister pri-

pominja, da je s cirkularnim odlokom pozval provincialne oblasti, da med Otomani in tujci ne dopuščajo nikakih razlik.

Promet potom poštnih nakaznic.

DUNAJ 12. (Kor.) Promet potom poštnih nakaznic z nemško državo se 15. t. m. zopet odpre. Dopusčen je toliko glede navadnih kot brzajavnih nakaznic. Glede obračuna velja kurs 100 kron za 81 mark.

Služba božja za božji blagoslov našemu orožju.

DUNAJ 12. (Kor.) Kardinal, knezoškof dr. Pifil, bo jutri, na dan Marijinega godu, daroval v cerkvi sv. Štefana sv. mašo v namen, da bi bog blagoslovil orožje naše armade.

Grška svojih čet v Macedoniji ne pomnožuje.

SOFIJA, 11. (Kor.) Grški poslanik Nauz je ponovil pismeno ministrskemu predsedniku že dano ustmeno zatrdilo, da se grške čete ne koncentrirajo in to niti v Gjevgeliju, niti v Dorianu in da se niso storili nikakih korakov, ki bi bili naplerjeni proti Bolgarski. Nadalje, da grške čete v Macedoniji niso bile ojačene, razven da se jim je poslalo 4000 rekrutov letnika 1914, ki so določeni za to, da spopolnijo kadre v Macedoniji nahajajočih se polkov.

General Botha v prilog Belgijcem.

KAPSTADT, 11. (Kor.) General Botha je v parlamentu predlagal, da se naprosi kralja, da naj belgijskemu kralju izrazi občudovanje in sočustvovanje do belgijskega naroda. Izrazil se je tudi, da se v očigled dejstvu, da se država nahaja v vojnem stanju, smatra tudi južna Afrika v vojnem stanju proti skupnemu sovražniku.

Angleške izgube.

LONDON 12. (Kor.) Nadaljni seznam padlih, ki sega do 10. septembra kaže sledeče izgube angleške armade: 10 oficijev in 61 mož mrtvih, 63 oficijev in 510 mož ranjenih, 61 oficijev in 3883 mož pogrešanih.

Nemške križarke nadlegujejo angleške parnike po Atlantskem oceanu.

LONDON, 11. (Kor.) Pod naslovom »Hitrost« piše »Daily Telegraph«: Vest, da pet nemških križark nadaljuje s potapljanjem angleških trgovinskih parnikov v Atlantskem oceanu, četudi jih zasleduje 24 angleških križark in vrh tega veliko število francoskih ladij, kaže veliko vrednost hitrosti. Dolga leta sem je Nemčija gradila nagle križarke in ima sedaj 9 križark, ki vozijo po 27 vozlov. Odkar so morali v angleški mornarici varčevati, da ugrade parlamentarni večini, si je morala uprava pomagati s starejšimi in počasnejšimi ladjami. Te datirajo iz časa pred izumitvijo ladijskih turbin. V vojni imamo sedaj pač v križarkah premoč, toda skoro nobena izmed teh ne vozi več kot 25 vozlov, večina še počasneje. V atlantskem morju ni niti ene angleške križarke, ki bi ji nemške križarke ne mogle uteči. Radi tega trpe sedaj tudi naši trgovci.

Papeževa akcija za mir.

RIM 12. (Kor.) »Tribuna« pravi, da je papežev apel v kerist miru predhodnik dveh akcij Svete stolice. Prva akcija je programatična enciklika, ki jo bo izdal papež na vse škofo sveta in ki se bo počela predvsem z vprašanjem miru. Druga akcija je papež že uvedel in izdal iniciativno za korake pri raznih vladah v svrhu ustavitve sovražnosti, v svrhu snidenja mirovnega kongresa ali razsodišča.

»Tribuna« je baje izvedela, da je papež pri poslovnih avdijskah oddalnih kardinalov Amette, Andrien, Bourne, Mercier, Pifil in Czernoch, naročil istim, naj sondirajo pri svojih vladah teren in potem o tem poročajo. Istočasno deluje papeška diplomacija v Avstriji, na Bavarskem in v Belgiji v istem smislu. Ni izključeno, da bo dobil papeški delegat v Washingtonu nalog za zaupni korak pri predsedniku Wilsonu glede pojasnila o vprašanju razsodišča.

Pojedelski minister Ballhausen umrl.

ERFURT, 11. (Kor.) Bivši pojedelski minister, ud gosposke zbornice, Ballhausen, je danes v 80. letu svoje starosti po daljši bolezn umrl.

Essad paša odpotoval v Niš.

SOLUN 11. (Kor.) Essad paša je odpotoval v Niš, da se sporazume s Srbijo glede albanskega vprašanja.

Sto odstotna carina na sukno, obnavalo in špirlj v Turčiji.

CARIGRAD, 11. (Kor.) Kakor poročajo listi, so ravnatelj carinske uprave sklenili,

da se počenši s 1. oktobrom 1914 uvede na sukno prve vrste, obnavalo in špirlj 100 odstotna carina.

Strogo cenzuriranje časopisov v Parizu.

KOPENHAGEN, 12. (Kor.) Po poročilih iz Pariza, vlada tamkaj jako stroga cenzura časopisja. Kakor se zatrjuje, se oblasti resno pečajo z vprašanjem nadomestitve časopisov z uradnimi bulletini.

Belgijski kardinal Mercier ni govoril slabo o Nemcih.

KOELN, 12. (Kor.) »Kölnische Zeitung« je priobčila v svoji številki od zadnjega četrtka poročilo iz lista »Corriere della Sera«, glasom katerega se naj bi bil belgijski kardinal Mercier zaničljivo izrazil o Nemcih ter jih imenoval barbare.

Na to piše kardinal pl. Hartmann, kelniški nadškof v »Kölnische Zeitung« sledeče:

Glede članka »Kardinal Mercier kot tožitelj« izišlega v štev. 10.110 lista »Kölnische Zeitung« moram vašemu blagorodju razjasniti sledeče: Za časa njegovega kratkega bivanja v Rimu je kardinala obiskal dopisnik lista »Corriere della Sera«. Ko so njun pogovor priobčili listi, je kardinal takoj odločno zanikal, da bi se bil kedaj tako izrazil, kot je pisal »Corriere della Sera«. V tem smislu je takoj pojasnil zadevo toliko pruskemu vatikanskemu poslaniku kakor tudi meni in sicer po abtu primasu pl. Stozingenu. Tudi »Corriere della Sera« naj bi bil prinesel ta popravek, ki naj bi bil potem priobčen tudi v listu »Osservatore Romano«.

Hvaležen bi bil vašemu blagorodju, ako to resnici na ljubo priobčite v listu »Kölnische Zeitung«.

Iz Albanije.

Praznovanje sultanovega rojstnega dne v Draču.

RIM 12. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača z dne 10. t. m.: Rojstni dan sultana so praznovali tu jako slovesno. Načelniki komiteja, med njimi Mustafa Musa Sulejman, so se zbrali s svojimi četami na trgu pred palačo in molili. Narod je odgovarjal z glasnim: amen. Voditelj komiteja so nato v palači sprejemali albanske veljake. V praznovanje dneva je bilo izstreljenih 21 strelav iz topa. Mesto je bilo zastavah in razsvetljeno.

Obisk nadvojvodinje Zite in nadvojvode Evgena v eksportni akademiji.

DUNAJ, 12. (Kor.) Kakor je bilo že poročano, sta nadvojvodinja Zita kot protektorica in nadvojvoda Evgen kot protektor vojnega oskrbovalnega urada posetila eksportno akademijo v Bergasse.

Po pozdravu po načelniku urada, sta si ogledala visoka gosta najprej kleti, kjer so spravljene zaloge darov za armado, kakor tobak, naruralije, knjige i. t. d. Nadvojvodinja Zita se je interesirala zlasti za prostore, kjer je spravljena volna za zimске obleke naših vojakov. Volna bo izročena v obdelavo raznim revnim in trpečim delavcem. Pripravljenega je tudi že mnogo izdelanega blaga.

Nadvojvodinji in nadvojvodi je bil izročen spominski prstan iz leta 1914, ki jih je založil vojnookrbovalni urad. Nadvojvodinja je bila naprosena, da sprejme še en komad tega spominskega prstana, da ga izroči Njegovemu Veličanstvu cesarju.

Koncem obiska sta izrazila nadvojvodinja Zita in nadvojvoda Evgen voditelju vojnookrbovalnega urada, iml. Loebli, njiju iskreno priznanje za vse, kar sta videla.

Pozneje sta si visoka gosta ogledala tudi prostore trgovskega muzeja, nakar sta ob pol 1 ponoči zapustila poslopje.

Na cesti je priredila množgostevina množica nadvojvodinji Ziti in nadvojvodi Evgenu navdušene ovacije.

DUNAJ 12. (Kor.) Nadvojvodinja Zita in nadvojvoda Evgen sta prišla danes v vojnopomožno pisarno notranjega ministrstva in sta nakupila tamkaj veliko število prodajnih predmetov, katerih izkupiček je določen na korist vpoklicanim in njihovim rodbin.

Nadvojvoda Evgen pri bolnih oficirjih in vojaki.

DUNAJ 12. (Kor.) Nadvojvoda Evgen je posetil včeraj v splošni bolnišnici ranjene oficirje in vojake. Nadvojvoda se je zanimal za vsakega pacienta in o poteku zdravljenja. Tekom včerajšnjega popoldne-

je prišel v splošno bolnišnico telesni zdravnik cesarja, dvorni svetnik dr. Kerzl in se je v imenu cesarja informiral o stanju ranjenih oficirjev in vojakov, kakor tudi o poteku zdravljenja in ranah samih.

Velikodušen dar prestolonasledniške dvojice.

DUNAJ, 12. (Kor.) Nadvojvoda Karel Franc Jožef in soproga sta darovala ambulatoriju cesarja Franca Jožefa in jubilejni bolnišnici v Sandwirtsge po 1000 K.

Grof Tisza na Dunaju.

DUNAJ, 12. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza je dospel danes zjutraj iz Budimpešte.

Budimpeštanski župan generalu Pongraczu.

BUDIMPEŠTA, 12. (Kor.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Župan dr. Barczy je poslal generalmajorju Henrikju pl. Pongraczu povodom odlikovanja za njegov junaški nastop na južnem bojišču, sledečo brzjavko: V imenu glavnega mesta Budimpešte pridružujem odlikovanju, ki ste ga dobili od vrhovnega vojskovodje, iskrene pozdrave in patrijotično hvaležnost. Bog Vas spremlja na nadaljnjih poteh.

Razpoloženje na berlinski borzi.

BERLIN 12. (Kor.) Kljub temu, da je zaupanje v zmago zavezniških armad neomajno, traja še vedno napetost glede izida boja milijonskih armad.

Kakor se zatrjuje, so naročila na nova posojila zelo številna in je uspeh zasiguran. Po posameznih banknotih se zelo izprašuje, posebno po švicarskih bankovcih.

Izmišljene vesti.

BERLIN 12. (Kor.) »Norddeutsche Zeitung« piše: V Haag izhajajoči časopis »Hed Vaderland« je v nekem pariškem pismu poročal, da je nemški poslanik baron Schoen enemu najbolj znanih pisateljev izjavil, da pomeni vojna za Nemčijo samomor. Poslanik, ki mu je bil predloženo imenovani časopis, je izjavil, da so vse te vesti popolnoma izmišljene.

Razredna loterija.

DUNAJ 12. (Kor.) (Srečanje razredne loterije.) 5000 K so zadele številke 65.578, 118.587, 119.851 in 138.340.

Srbska vojna kontribucija bitolskemu okraju.

SOLUN 11. (Kor.) Srbska vlada name-rava naložiti bitolskemu okraju vojno kontribucijo v znesku milijon dinarjev.

Ob smrti nemškega drž. posl. dr. Franka.

BERLIN 12. (Kor.) Predsednik državnega zbora, Kämpf, je izrazil socijalistični frakciji povodom težke izgube, ki je zadela socijaliste s smrtjo poslanca dr. Franka, ki je padel na bojišču, pismeno sožalje.

Namestnik državnega kancelarja, dr. Delbrück, je poslal predsedniku državnega zbora sožalno pismo, v katerem pravi: V boju za obrambo Nemčije je padel kot prvi član državnega zbora dr. Ludvik Frank. Dokumentiral je svoje mišljenje, ki je je pokazal z vstopom kot prostovoljec, sedaj tudi s svojo smrtjo.

Izza francoske okupacije Muehlhausna.

MUEHLHAUSEN 12. (Kor.) Pri vходу francoskih čet v Muehlhausen sredi meseca avgusta, da so smatrali nekateri ljudje za umestno, da so priporočili Francozom celo vrsto uradnikov za aretacijo, tako da se je celo francoski specialni komisar zgrajal nad takim tožarjenjem. Eden izmed teh tožiteljev, na katerega ovadbo so bili aretirani trije nemški policisti, delavec Wohl iz Dornachla, je bil pred par dnevi obojen na tri leta zapora.

Zaplenjene ladje.

FRANKFURT, 11. (Kor.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdam: Vsed konfiskacije več nizozemskih parnikov, je več nizozemskih interesov odredilo brzjavno, da naj se, da se preprečijo izgube, ne vkrca nobeno blago iz nizozemske Indije.

Plača angleških vojakov.

LONDON 11. (Kor.) Na Angleškem, kakor je znano, ni vojaške obveznosti. Angleška armada se rekrutira iz prostovolcev. Da bi pa bil vstop v vojaško službo toliko bolj mrvav, je angleška vlada zvišala plačo novincem na dnevno 10 šilingov (12 kron). Plača v mirovnem času znaša 1 šiling (1 K 20 vin.); ta plača se je zvišala ob začetku vojne dnevno na 2 in pol šilinga (3 krona). Sedaj pa vojak dobiva na dan 12 kron; brezdomno matna plača. Vendar je dvomljivo, ako bo de angleškemu vojnemu ministru mogo-

če, postaviti na bojno polje pol milijona vojakov, kakor je obljubil francoski vlad. Za časa burske vojske so dobivali vojaki po 18 kron na dan.

Odpravek apitulacij v Turčiji.

Javili smo že brzjavno, da se je turška vlada odločila za odpravo takozvanih kapitulacij. Odredba je to, ki je vzbudila veliko pozornost po Evropi, a med muslimani izredno zadoščajne in radost.

Kaj naj razumemo pod besedo »kapitulacije«? To so privilegiji trgovsko-politične jurisdikcijske naravi, ki so jih uživali v Turčiji v prejšnjih stoletjih pripadniki tujih držav, ki jih je Turčija dovojevala po izgnanih vojnih. Sedanja nekoliko bolj moderna Turčija je pa težko občutila te privilegije kakor v nesoglasju z nje suvereniteto in neodvisnostjo. Pripadniki tujih držav so uživali n. pr. privilegije glede carine, monopolov, obdačevanja; so bili zavarovani pred policijskimi in lištnimi preiskavami in pred vsako omejitvijo osebne svobode ter so bili skoro popolnoma odtegneni jurisdikciji turških sodnih. Le civilni procesi o vrednosti izpod 250 talarjev, so prihajali — če je bila ena stranka turški podanik — pred turške sodnje. Če je šlo za večje sodbe, je morala odločiti visoka porta v navzočnosti odposlanca konzulata dotične države. Po »kapitulacijah« so smele druge države ustanovljati tudi svoje pošte v Turčiji.

Turčija si je že dolgo in krčevito prizadevala, da bi se rešila teh vezi, ali ni mogla pridobiti privoljenja drugih držav — posebno pa ne Anglije in Francije. Sedaj pa se je turška vlada odločila za skrajni korak: sedanjo situacijo vsled evropske vojne je porabila v to, da je sama pretrgala vezi, da je samovoljno odpravila kapitulacije.

V noti, ki jo je razposlala vlastim, pravi, da so bili ti privilegiji popolnoma nasprotni modernim pravnim načelom in narodni suvereniteti ter da so ovirali Turčijo v njenem razvoju.

Ta energični korak turške vlade je izzval v Carigradu velikansko veselje. Turški listi so razsvetlili svoje prostore in odpravo kapitulacij so slavili kot naroden praznik. Celotni listi niso izšli onega dne. Vsi časopisi so prostovoljno ta dogodek, ki da je prinesel Turčiji popolno neodvisnost. Ves Carigrad je bil v zastavah.

Novi bitka pri Lvovu.

Pred Lvovom se vrši že par dni nova bitka. Sredna tega več sto kilometrov dolga bojnega polja je »Poljesje«, preko katerega se leno pretaka amazonska reka Pripet. Gornji del te reke, obrnjen proti vzhodu, ne vidi drugega kot močvirnate jelševje gozde, amazane mlake ter tu in tam močvirske cvetlice. Nobene zvonič, nobenega večjega trga ali mesta, samo redko nasejane amazane vase, ki jih prebivalci režejo šoto.

Tudi na zapadu, med Poljesjem in Visto se deloma razprostira pustinja, nžava, ki jo šele na avstrjski meji obdajajo griči in trbovi. Jeltni gozdovi, močvirje, bičevje in vrbovje se menjuje s planjavami rodovitnega polja, na katerem so raztresene siromašne vase s stvimi lesenimi kočami. Taka je slika ravani pred Lublinom. Jedna sama železnica peše iz Lvova preko Samostija v Lublin in Cholm. Poleg te pride v poštev še zgornji tek reke Bug, in pa vsekakor dva kilometra široka Visla, po kateri lahko dovažajo težko naloženi čolni živila za vojne čete.

Poljska pota so slaba, tla, ki sestoje iz rujeve ilovice, se kaj rada v deževnem vremenu spreminje v gosto blato, ki ga je težko prebroditi. Sami živali se lahko dovolj dobi. Te imajo poljski veleposestniki v izobilju. Mali kmetje in poljski delavci so pa veliki revci in nimajo sami nič.

Drugače so razmere v vzhodnem delu avstrjsko-ruskega bojišča. Na prostorne in močvirne gozdove ob izvirkih Buga, ki leže še na avstrjskih tleh se naslanja vzhodno od avstrjskega orožja »Dubno« planje grčevje, ki se steka dalje proti jugovzhodu v bogate ruske žitne poljane, v daline Dnjepra, dalnega Buga in Dnestra. Velike vase z 200 do 300 hišami se vrste druga za drugo, poslopja ometana z ilovico ter krita s slamo vsebujejo bogate zaloge. Črede se pasejo po travnikih in v prostornih ograjah skačejo žilavi konji.

Tu prebiva Malorusi, tipični, čokate postave, močnega tilnika, z malim nosom, širokimi usti, temnih, okolo in okolo glave ostrženih las. Ponizen in dobrodušnejši je kot so Moskoviči in nasprotno od teh tudi zelo pravicojuben, flegmatičen, tih in

delaven. Svojo zemljo, iz katere črpa naravno njeno bogastvo, zelo ljubi.

Kar potrebuje avstro-ogrsko armada, vsega tega je v teh krajih dovolj in v obilici. Dobre ceste, dosti prevoznih sredstev, goste železnice. Ako se jih posreči zavzeti trdnjave ob meji, ki so redke, potem je pot v bogato rusko notranjost odprta.

Švica in sedanja svetovna vojna.

Iz Curiha pišejo graški »Tagespost«: Švica je nevarna! Oblasti pazijo strogo, morda še prestrogo, da noben časopis ne zavzemlje stališča ne za, ne proti kakemu deželi. Neki list v Tesinu, ki je vključil temu prinesel neki članek, naperjen proti Italiji, so kar ustavili; nekega drugega, ki je prinesel vesti o vojski, je zvezni svet javno grajal. Ali ta nevarnost ima tudi svoje senčnate strani, zlasti za mnoge tisoče Nemcev in Avstrijcev, ki so tu nastanjeni. Listi se omejujejo nato, da pretežno nepristranska poročila Wolflove pisarne, Agence Havas in Stefani razvrščajo eno za drugo — brez vsakega komentarja, brez navdušenja in brez žalosti. Debeli tisk je izključen. Prinašajo se vesti po vrsti kakor prijatelja, kolikor možno izmenjujejo po eno Wolflove pisarne in eno Havas. Lako si mislimo, da to ne zadošča tukajšnjim inozemcem. Hočejo se veseliti na zmagah svojih bratov, doznajajo pa le tako na debelo in si ne morejo napraviti prave slike o poteku dogodkov na zapadu in vzhodu. Skoro vsak list se mora zato braniti pred napadi iz čitateljskih krogov.

Seveda ne more cenzura preprečiti, da ne bi se odkrito ali prikrito ovajale simpatije prebivalstva iz listov francoske Švice (kantoni Waadt, Geneva, Neuchatel, Fribourg, Valais) za Francoze; iz onih vzhodne Švice, nemške Švice (kantoni Curih, St. Gallen, Schaffhausen, Thurgau, Aargau, Zug, Luzern Uri i. t. d.) za Nemce; iz onih iz južne Švice, italijanske Švice (kanton Tesin) za Italijane. Ali na tem se ne izpodtika nikdo, tudi inozemci ne. Francosko bistvo je v zapadni Švici istotako samo ob sebi umevno, kakor nemško v vzhodni Švici in italijansko okolo Lugana in Locarna.

Vodstvo švicarske armade je skoro v istem trenutku, ko je prišla od zapada vest, da tam organizirajo ljudsko vojno, da se torej hoče vzhvalje dobrovoljcev spraviti v zistem, napovedalo organizacijo morda možne gveriljske vojne. V tej proklamaciji je rečeno med drugim dobesedno: »V navdihu neurejeno vojevanje ne odteljuje civilnemu prebivalstvu na militarni korist tista trpljenja, ki si jih prebivalstvo nalaga s tem. Gveriljska vojna more računati na uspeh le tedaj, če jo vodijo organizirane čete. Kot tako četo, ki je posebno sposobna za tako porabo, je smatrati našo črno vojsko. Ta se smatra kot setaven del naše vojske in bo torej, kjerkoli nastopi, uživala pravice vojujoče čete.« Dodatno k temu pozivlje vojna uprava dobrovoljce, naj vstopijo v črno vojsko. Pri tem se opozarja izrecno, da so bili v Belgiji kraji tistega prebivalstva, ki se je vdeleževalo vojne, uničeni. V Švici se tega ni bati, ker je tu gveriljska vojna glasom haške konvencije dovoljena.

Ta proklamacija je seer izdana za slučaj potrebe, ki ga pa ni pričakovati. Vendar je izzvala veliko razburjenje v prebivalstvu, ki vidi neprestano pred seboj grozote razdejanja mesta Löwen.

Sicer pa je prebivalstvo na delu, da ublaži grozote vojne, ki jih občutijo že tudi v Švici. Okolo 24.000 švicarskih vojakov, več brambovcev, stoji na mejah, so torej iztrgani iz svojega poklica. Nad 100.000 inozemskih delavcev itd. je odšlo pod zastave v Nemčijo, Avstrijo in Francijo. Lahko si predstavljamo, kako silno deluje to na gospodarsko življenje. K temu prihaja še, da je po begu mozemcev tujski promet prenehal. Ker ta industrija investira okoli 60 milijonov frankov in ima nad 55.000 nameščenecv, grozi Švici od te strani nevarnost strašnega bankrota. Država sama se pogreze pod breme dolgov; prvo posojilo 30 milijonov frankov je zadoščalo komaj za prve troške mobilizacije. Potrebna so nova posojila;

dohodki na carini, skoro edini dohodki švicarske zaveze, izostajajo bolj in bolj, vzdrževanje vojske stane dnevno 1.300.000 frankov — to je grozno težko obremenjenje za tako malo deželo. Če torej vsi vojujoči narodi prosijo hitrega konca vojne, potem se prebivalstvo Švice iz polnega srca pridružuje tem željam.

Lublin in njegova zgodovina.

Ime staropolskega škofovskega mesta Lublina in vsega plodnega okraja, ki mu je Lublin glavno mesto, je stopilo naenkrat v ospredje zanimanja po veliki bitki teh dni, kjer so bili Avstrijci zmagovalci. Po Varšavi in Lodzu je Lublin najlepše mesto v Ruski Poljski. Po vsej bogato blagoslovljeni krajini s prijaznimi vršiči, globokimi dolinami in preko malih rek in jezer vihra sedaj silen boj. Na njem žive skoro sami Poljaki, a izdaten jezikoven otok obseja kakih 15.000 Nemcev, potomcev tistih starih naselencev, ki so prodrli semkaj v isti čas, ko so njihovi bratje pridobili germanstvu ruske dežele. Lublin je bil vsikdar središče trgovine, kakor se tudi danes še razvija tam bogata industrija in trgovina. Tako je bilo to mesto že zgodaj žarišče v zgodovini Vshoda. Prekrasni stavbeni spomeniki, ki se še danes dvigajo nad moderne hiše kot priče minolosti, so najboljši dokaz za to. Tu se dviga nad vse druge cerkve, ki jih je nad tucat, stara katedrala, izhajajoča iz 13. stoletja; tu pripoveduje star razsul grad o pomenskih poljskih vladarjih, ki so nekdanj od tu gospodovali nad prostranimi deželami. Četrtica vrat, med temi Krakovska iz leta 1342, so ostanki starega obročnega zidovja, ki je v jage-lonskih časih napravljeno iz mesta trdnjavo; a po cestah gledajo ponosno in krasno doli barokne fasade hiš plemenitaških rodbin, v katerih so Cartorijiski, Potocki in druge preslavne rodovine praznovalle svoje sijajne slavnosti.

Ko je poljski kralj Boleslav III. v letu 1139 po prednikih ustavljeno kraljestvo Poljsko razdelil med svoje štiri sinove in s tem izkopal mladi ustvaritvi zgoden grob, tedaj je najmlajši brat Henrik podedoval Lublin in Sandomir. Za mesto in deželo je nastopila doba grozote. Tatarske vojske, ki so v 13. stoletju preplule vzhodno Evropo, so si v letu 1240. osvojile tudi Lublin. Sebe vojvoda Henrik pobojni iz Slezijske se je postavil dvjakom nasproti. In za Mongoli so prišli Rusi, ki so zasedli mesto. Ruski knez Danijel se je leta 1241 namestil v Lublinu in je tu vladal. Ko je bila češkemu kralju Vclavlu II. izročena tudi krona Poljske, je z vojno silo pognal usilence iz dežele in je leta 1301 zopet osvobodil Lublin.

Vendar je moralo mesto po neprestano ponavljanem prodiranju Tatarov prestajati težke nevarnosti. Leta 1344. so je oblegali, a leta 1477. celo vpepelili. Med tem časom pa, pod gospodstvom Jagelloncev, je mesto doživelo velik razcvet. Velika trgovina z žitom in volno iz Podolije, Volhinije in Rusije se je tu stekala in tako je postal Lublin najvažnejša trgovinska točka kraljestva Poljskega. Že tedaj je štel 40.000 prebivalcev. Tu je bil sedež starega poljskega kontribunalu in čudežne stvari so pripovedovali v Nemčiji o sijaju in bogatstvu te kulturne točke Vzhoda. Od tedaj sta bila mesto in okraj najtesneje zvezana z vzajemno usodo kraljestva Poljskega. Na lublinskiem državnem zboru l. 1569 je bilo, ko sta se Poljska in Litavija združile v eno državno tvorbo. Mesto je tedaj po opustošenju po Tatarih zopet vzcveto, ali svoje stare pomembnosti ni več zadobilo, tudi ne pod gospodstvom Rusov, ki so si je 11. novembra 1831. osvojili in mu odvzeli svobodo.

Lublin pa poseduje za poznaveatela zgodovine še neko drugo znamenitost. Na tistem poljskem državnem zboru v Lublinu l. 1569. je bil storjen odločilni korak, ki je brandenburškemu kurfurstu zagotovil dedno nasledstvo v vojvodinji Prusiji in tako je bila v tem poljskem mestu v gotovem smislu porojena veličina Prusije. Brandenburški kurfurst Joahim II., ki je imel eno hčer poljskega kralja Žige I. za ženo, se je 30 let ob ve-

likih težavah in žrtvah v denarju boril za ta cilj. Slednjič je njegov zvit kancelar Lamprecht Diestelmeier v 1563. dosegel dokumentarno pritrditev poljskega kralja, da imajo v Prusiji po izumrtju linije habsburških Hohenzollerncev slediti kot dediči potomci Joahima II.

Domače vesti.

Poroka. Gospod Milan Vasić se je poročil včeraj z gospico Valerijo Vatočevico, hčerko znane rodoljubne rodbine tržaške. Mnogoštevilnim čestitelim se pridružujemo tudi mi iz vsega srca.

Gospod Alojzij Škrlič, lastnik hotela »Hotel Transalpina« v Trstu in hotela »Hotel Central« v Sežani, je dal popolnoma brezplačno na razpolago društvu Rdečega križa za ranjene in bolne častnike in vojake največji del svojega hotela v Sežani z raznim pohištvom.

Vpisovanje v šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu se vrši: dne 12., 13. in 14. sept. t. l. od 9—11 dopoldne na obeh šolah pri Sv. Jakobu in na dekliški šoli na Acquedotto; dne 12. in 14. septembra t. l. od 2—4 popoldne pa na deških vsposrednih na Acquedotto.

K vpisovanju je treba pripeljati otroka in prinesiti s seboj te-le papirje:

1. krstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada.
2. izpričevalo o cepljenju kozic.
3. izpričevalo o zdravju oči.

Brez teh papirjev vpis ni mogoč. Za vsakega otroka je treba povedati tudi domovinsko občino.

Dosedanji učenci in učenke teh šol morajo v dnevi vpisovanja oddati zadnje šolsko naznanilo v šolski pisarni.

Redni pouk se začne dne 16. septembra t. l. — Šolska vodstva.

Važno za pekove mojsre. Tržaška pekovaška zadruga razpolaga s precejšnjo množino moke iz najboljših ogrskih mlinov, ki se bo prodajala zadrugičnikom v pondeljek, 14. t. m. v uradnih urah v zadrugičnem sedežu, ulica Acquedotto št. 15, II. nadst.

Prihod ranjencev. Z raznimi vlaki južne železnice je včeraj dospelo v Trst vsega skupaj 11 ranjencev s severnega bojišča, in sicer: Anton Jagodnik, prostak II. stotnije 97. pešpolka, doma iz Podgrada; Ivan Jacomini, prostak III. stotnije 97. pešpolka, doma iz Trsta; Jernej Sinigoi, prostak XII. stotnije 97. pešpolka, doma iz Dornberga; Fran Waldstein, prostak I. stotnije 97. pešpolka, doma iz Trsta; Fran Saksida, prostak XIV. stotnije 97. pešpolka, doma iz Renč; Andrej Blažič, prostak X. stotnije 97. pešpolka, doma iz Kastva; Josip Brožič, prostak X. stotnije, doma iz Kornismena; Ivan Sartori, prostak VIII. stotnije 97. pešpolka, doma iz Mariana v Furlaniji in Anton Carovina, prostak XI. stotnije 97. pešpolka, doma iz Labrovc. V vlakom ob 9. uri 15 minut sta pa dospela v Trst poročnik Report in praporščak Fran Steiner. Bili so vsi z avtomobili prepeljani v vojaško bolnico.

Posredovalnica dela N. D. O. Iščo se nad 20 let stari mladeniči v trgovino jestvin za raznašanje blaga (2 do 3 ure na dan); zmogenci mora biti tudi v pisavi. Nastop takoj.

Opozarjamo delodajalce, da ima posredovalnica dela N. D. O. v ulici sv. Frančiška št. 2 vsak čas na razpolago delavcev in uslužbenecv vseh strok. Telefon št. 27—53.

Renjilski brivec, ki je bil žepe. Pred poldrugim letom se je tu v Trstu vstanovil 38letni brivec Kajetan Gadone, doma iz Luga v Italiji. Ta brivec je kmalu po svojem prihodu v Trst odprl lastno brivnico v hiši št. 4 v ulici di Torre bianca. Pred nekaj tedni je pa Gadone zaprl svojo brivnico in izginil iz Trsta, in tedaj se je izvedelo, da je več njih osleparil za razne, precejšnje svote denarja. Ko je pa včeraj priplul v naše pristanišče parnik »Triplice«, je nadzornik Karel Titz zapazil med drugimi potniki tudi Gadona ter ga takoj areiral.

Pet tatov za eno kolo. 18letni mornar Evgen Bartoli, doma iz Pirana ter brata 18letni Guerrino in 16letni Viktor Peliz-

dne sem šel mirno za svojimi opravki in potem sem opravil nekaj obiskov. Zatem sem šel v kavarno, v gledališče, in se nisem povrnil več k Fulvii. Mislim sem nanjo z nekim sočutjem, ki je nastalo s sumom gledanja njene minolosti. Občutil sem zanj očitje in nežnost, ki bi jo bil občutil za kako indijsko vdovo, obsojeno na grozoto. Bilo mi je, kakor da je nisem nikdar poznal, niti da nisem bil žnjo v nikaki osebnosti zvezi.

V gledališču sem videl Jurja. Bil je potem v hotelu Milano, ali Fulvia ga ni sprejela. Tudi je njen kontrakt potekel in ni več pela. Radi tega je bil jako vznemirjen. Jaz pa sem videl v mislih mlado umetnico, kako z vneto piše svojo zgodovino, ki jo beleži zame, za katero sem imel le malo zanimanja. Naslednjega dne, ko mi je sluga prinesel kavo v posteljo, sem uzi na tableto veliko kuverto. Vsebovala je izpovedbe Fulvie. Priznavam, da sem se jako začudil, da se nahajam še v tem tesnem odnošaju žnjo, kajti v svojem srcu sem se čutil že moralno ločenega od nje. Dal sem odpreti okno, sem uredil svoje blazine in odeje ter sel pokonci v postelji; in pri jasnem svitu jutranjega solnca sem začel čitati one izpovedi s tako mirno dobrohotno radovednostjo, kakor se začneja čitati roman kakega znanega romantičnega avtorja. Ne več in ne manje! Le z malo razliko, da sem si mislil, ko sem zlonil pečat: Da-li zna dobro pisati? To je bila edina misel, s katero sem se bavil v tem trenutku.

(Dalje.)

Poslano*)

Bi, ali ne bi? Tako sem ugibal in končno je zmagal bi. Slabi časi: vojska, draginja, industrija spi in trgovina počiva...

Jaz pa odpiram vrata nove trgovine! Prijatelji, znanci, rojaki! Čestite gospe, dražestne gospodične in spoštovani gospodje! Te skromne vrstice blagovestne smatrate in vsprejeti kot prijazno in ugodno pisanje, ki bodi naslovljeno na vsakega posebej. S tem pismom si dovoljujem naznaniti Vašemu blagorodju, da jutri, dne 7. kimovca odpremo svojo knjigarno in trgovino s papirjem. Odpremo jo čisto skromno in pohlevno in zato vabim najljubnejše in najpostrzejljivejše: čislne gospe, prijazne gospodične, cenjene gospe in ljubko šolsko mladino. Vsi blagovolite počastiti me s svojim cenjenim obiskom. Vsak dobi kaj po svoji želji in šolska mladina učne knjige in druge šolske potrebščine.

Potrudil se bom ugoditi vsakemu; če bi pa slučaj nanesel, da bi ne mogel takoj vsakemu ustreči, izjavljam, da bo moja prva skrb, v prihodnje zadovoljiti vsakega. V tej nadi Vas vse presrečno pozdravljam ter kličem na svidenje v ulici Molino piccolo šte. 19 (tik kavarne Nuova York)!

Udani
JAKA ŠTOKA.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu vleva zakon.

Berlitz School. Odlikovani zavod za podučevanje jezikov. Francosko, hrvaško, slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučilišni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnateljstvo. Različni poljški. — Ravnatelj dr. Charles Vlemler, Trst, Corso št. 25, I.

Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 zvečer.

ŠTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORTELEN PODRUŽNICA V TRSTU
via del Ponterosso 5. — via Nuova 18.
Vloge na knjižice 33 4-4 0 po odpočinku
in na te. oči račun 4-4 0 nem. rka.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
po dogovoru najugodnejše.
VADJE in RAVCIJE — MENJALNICA.
Uradne ure od 9. — 12. 1/2 dop. in 2. 1/2 — 5. pop.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke

razpoložajo po najnižjih cenah jugoslovanske razpoložajaze

R. Stermecki v Celju 302 Stajersko
Pište po glavni ilustr. cenik čen več tisoč stvari, kateri se vsakekmu pošlje zastonj. Pri naročitih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba dati usprej poslati

Priporoču se gostilna N. D. O.
Trst, ulica Commerciale št. 7. — Toči res izvrstno vipavsko belo, istrsko črno, kakor tudi kraški teran. — Priznana dobra kuhinja. Priporoču se udani A. Zmavc, voditelj.

Tedenske slike
so najbolj zanimiv ilustriran tednik, ker priobčuje povesti, popise zanimivih vojaških in drugih življenj, poučne zanimiv. članke, lep, zelo napeto pisan roman »Izgovor krivca« ter najnovejše vesti in slike z bojišč — List »TEDENSKÉ SLIKE« prinaša vsak teden obilo zanimivih slik z raznih bojišč, popisuje življenje in dogodilja naših vojakov v taboriščih in na bojišču ter opisuje važnejše dogodke doma in na tuju. Zahtevajte povsod list »TEDENSKÉ SLIKE«! Naročite si »TEDENSKÉ SLIKE«! Četrtneta naročnina je K 2-50, za 1 mesec pa samo 90 vinarjev. Naslov: »TEDENSKÉ SLIKE«, Ljubljana. — Po trafikah, knjigarnah in na kolodvorih zahtevajte »TEDENSKÉ SLIKE«. Izvod stane 22 vln. — Ilustrovani tednik: »TEDENSKÉ SLIKE« obsega 16 strani. Kupujte ilustr. list »TEDENSKÉ SLIKE«!

ŠTOKOVA knjigarna in papirnica
se
ulludno priporoču.
Trst, ulica Molin piccolo št. 19
(tik kavarne Nuova York)

ČEŠKO-BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA
(Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu)
se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stat. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Štokova knjigarna sprejme takoj fantaznašalca. 992

Odda se takoj mešurana soba, — Campo San Giacomo 3, III. nad, 993

Odda se malo stanovanje v Rojani. Pojedila v ulici Coronio šte. 9, IV. nadst. Morasutri, 994

Oddajo se dve meblirane sobe s hrano ali brez iste, dijakom po nizki ceni. Ulica Belvedere 30, II. nad, 992

Odda se v najem hišica pri Sv. Ivana-Vrdola 0157 s sobami, kuhinjo, podstrešjem in vrtom. Potrže se v goslini Lenček Piazza Caserma, 990

Odda se takoj lepa, meblirana soba s plinom samo boljši gospodični. Ulica Commerciale 9, III. nad, levo 997

Proda se prodajalna sadja in zelenjave (tudi na obroke) — Ulica del Baccini šte. 1. 998

Sedlarski pomočnik in sedlarski učence, kateri ima veselje t. to obiti, se takoj sprejme pri Ivanu Kravos, sedlarska delavnica in zaloga konjskih vpreg v Gorici. 991

Slovenska družina sprejme dijake ali učence na hrano in stanovanje. — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 999

10% GORENJE

Iščem osebo za raznašanje blaga in za delo v trgovini 2-3 ure na dan. Zmožna mora biti pisave — Trgovina JARITZ, Salita Promontorio št. 4. 998

Odda se v drugi polovici septembra lepa meblirana, solnčna soba. Obrniti se je v ulico Luigi Galvani šte. 1, pritličje, desno, nad ljudskim vrtom 993

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86. — Polna spalna soba z žimnicami K 290. Via Foudaria 12. I. 21163

Jajca štajerska po 7, 8, 9 vinarjev komad. Piščanci po K 1-80. Kokoši po 2 K kilogram. Carducci 39, Ronco 6, Kandler 8 921

Dobra in poštena rodbina v Gorici sp. me na hrano in stanovanje dečke (žn, de). — Dobra hrana, strogo nadzorstvo, zmerno plačilo. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 986

Zaloga dalmatinskega vina
FILIP IVANIŠEVIČ
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
ulica Valdirivo 17, tel. 1405. Prodaja na drobno in na debelo. — Gostilne: »All'Adria«, ul. Nuova 13 in gostilna-buffet, Piazza Giuseppe Stev. 7, v katerih toči svoja vina prve vrste.

Gostilna „ALL'ANTICA POMPEI“
TRST, trg Carlo Goldoni
in na istem trgu »Kavarna Goldoni«
se nahajajoča. — Priznana dobra kuhinja. Priznana priporoču slovenskega občinstva za obiten obisk. Fran Marinšek.

Gostilna „Pri Deteljici“
v TRSTU, ulica Belvedere št. 7
Priznana najboljša in najcenejša kuhinja.
Pristna domača in tuja vina.

ARTURO MODRICKY
Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov
Trst, ulica Belvedere št. 32.
Zaradi dohodi perkala, zefira, batista in pa sama, volnenega blaga, pokrivala in odeje, preproge, brisače in p. p. perilo na meter in za rjube, srajce, spodnje srajce, nogovice, moderci, ovratnice, dežalke, usnj. rokavice, čipke, kraki in veliki izbor drobnih predmetov. Velikanska izbora. CERNE ZMERNE

PODLISTEK

Vihar in tišina.

Prevel iz laščine M. C.

„Nu, potem pa me ljubite kakor brata“, sem rekel, in ne misliva na ničesar dalje, marveč upajva v bodočnost!“ In te besede sem potrdil s pogledom, v katerega je ljubezzen vtila nektarja in medu. Toda, ona je plakala in jaz sem bil globoko užaloščen.

Mislil sem na to, da ta žena ne bo nikdar moja in da se poročim z drugim. Slišal sem, da je tega družega nekdanj ljubila, in če je bilo tudi samo za eno uro, ko mu je bila dala ono obljubo. Kdo pa misli na to, da bi držal obljubo, če je čustvo, ki jo je izvalo, prenehalo? In v kako korist bi bilo to? Zakaj se je smatrala Fulvia obvezano, vzeti moža, ki ga ni več ljubila, mesto da bi mu odkrito izjavila: „Ne ljubim vas več, ne mogla bi vas osrečiti; za srečo, ki vam jo odtezam, vam dajam v nadomestilo: svobodo!“ Zakaj ni govorila tako? Tista vez je imela nekaj tajinskega v svojih očeh. Bila je svobodna in samosvoja, bila je zaljubljena in živela je pri gledališču.... Še enkrat je prodrl dvom v moje srce!

Ta ženitev naj vspostavi njeno čast, sem si mislil jasno! Ona je za tega moža grešila, sedaj ga ne ljubi več; ali poštena je in noče pripadati nobenemu drugemu. Morda zahteva kaka trdnja ekzistenca to žrtv.

Ubogo dekle! In v dobrotnosti mojega srca se me je polastilo čustvo neskončnega sočutja.

„Fulvia, zakaj mi prikrivate vzrok, ki vas sili, da dajate roko ne ljubljenu možu? Imejte zaupanje do mene, morda najdeva po skupnem prevdaru sredstvo, ki vas osvoboditi iz te sponi!“

„Ničesar vam ne zamačim. Ali sedaj vam ne morem vsega povedati? Mogel bi kdo priti. In je stvari, ki se jih laglje piše, nego izgovarja. Pisala vam bom. Še to noč; in jutri izveste vse. Ali ne, da bi se hotela osvoboditi kake obveze, ampak da se opravičim radi svojega čudnega vedenja napram vam, če je to možno.“

Sprejel sem to obljubo ter sem se na to poslovil s trdnim uverjenjem, da me moja slutnja ni varala. Kaj drugega bi moglo vsebovati nje izpovedbe, ki jih je laglje izraziti pismeno nego pa ustmeno, nego nedovoljeno ljubezen; edino, radi česar mora zardeti žena, ki pozna svet? Če je mož pod solncem, rojen v letu izveličanja 1845, ki more trditi z mirno vestjo, da bi v tem slučaju drugače sodil, ga pooblašam, naj vrže kamen va-me. Pripravljen sem, sprejeti ga.

14.

Gotovost, da je imela Fulvia romantično prošlost — senca temkeca in morda dejstvo samo, da sem končno izpovedal svojo ljubezen, je to vidno ohladilo.

Vihar v mojem srcu je bil ublažen. Tega

zon, doma iz Gorice, in brata 18letni Tomaž in 16letni Roman Boscolo, doma iz Chioggie v Italiji, so predvčeršnjim jutraj ukradli 160 krom vredno kolo, katero je bil trgovec Gessi pustil brez paznje v ulici Oktavijana Avgusta. K sreči so pa bili aretirani še preden so prodali kolo, katerega je na ta način dobil nazaj njega lastnik.

Areiran. Na ukaz deželnega sodišča je bil včeraj aretiran Avgust Verdon, stanujoč v ulici del Rivo števil. 1, ki ima presegel 4 mesece težke ječe radi tatvine.

Umrli so. Prijavljeni dne 12. t. m. na mestnem fizikatu: Race Zorka, 2 meseca, ul. del Salice št. 13; Fabbro Alojzija, 37 let, ul. S. Soderba št. 9; Garasči Bernard, 57 let, Skorklja št. 844; Rasmann Marija Hildefonza, 34 let, ul. delle Monache št. 3; Massaini Angele, poldrugo leto, zagata della Pezola št. 2; Fatur Brunon, Greta št. 21. Koren Matija, 64 let; Escur Viktor, 47 let. V mestni ubožnici dne 10. t. m.: Bizjak Fr. 67 let.

Razne vesti.

Topovi iz zlata, ledu, kož, lesa in gline. Moderni topovi so zelo dovršeni stroji. Dandanes je že vsa evropska javnost informirana o modernih topovih. Prav gotovo pa ni vsem znano, da so bili časi, ko so v vojni uporabljali topove iz kož, da celo iz ledu. Najzanimivejši in najdražje cenjene topove ima neka indijska kraljevina. Ti topovi so iz zlata, iz teh do danes ni bil izstreljen niti en strel — čeprav je notranjostina iz najboljšega jekla. En zlat top je stal okoli dva milijona krom. Ti topovi so posvečeni indijsko prebivalstvu prireja procesije, da jih more videti. — List »Schuss und Waffe« poroča, da so bili topovi izgotovljeni tudi že iz ledu in da so baje iz teh tudi streljali! Ruska carica Ana, ki je vladala leta 1730—1740, je dala napraviti štiri topove in dva možnarja iz ledu. Iz teh ledenih topov je bilo izstreljenih šest strel — in topovi niso popokali! Tibetiski vojaki, ki so se bjevali proti Angliji, so imeli topove iz kož, ki so bili zvezani z železnimi obroči. Razen topov iz kož, so rabili v Aziji baje tudi lesene topove. Tako so na primer Kitajci pred nedavnimi postavili v svojih trdnjavah lesene topove, da zmotijo svoje sovražnike. S temi topovi seveda niso streljali. Na otoku Malta so maltežski vitezi streljali iz topov, ki so jih izvirali iz skal. V uvrtna luknje so nasipali smodnika in kose železa ter streljali z njimi na sovražnika, ki se je po morju blizal skalam na otoku. V prvi polovici minulega stoletja so našli v indijskih puščavah južne Mehike topove in kroglice iz — gline. Izvirali so iz šestnajstega stoletja, iz dobe, ko so vdrlji Španci v Mehiko. Streljali iz njih najbrže niso.

Banditi v Mehiki. Odkar so napadli predsednika Porfiria Diaza, ki je za časa svoje 25letne vladave v Mehiki z železno roko urejeval razmere ter delal mir, se zdaj, kakor da naj ta dežela, tako bogata naravnih zakladov, postane žrtev anarhije in da naj zopet vzklije roparstvo, ki je nekoč časa miroval. Nevarnost se je tam zopet tako udomačila, kakor za časa najnevarnejših dob v Mehiki. Pri petdesetimi leti je bilo namreč v Mehiki naravnost nemogoče potovati. Brez testamenta in spovedi je bilo lahko misliti na potovanje. Vozniki, vodniki — vsi ti so bili v zvezi z roparji, ki so zasedli vse ceste ter celo deželo terorizirali. In ta srečnega se je moral smatrati oni, ki so ga le oropali. Zgodilo se pa je, da so enega in istega potnika večkrat napadli. Če so ga prvi samo oropali, tedaj so ga drugi obesili na prvo drevo iz jeze, ker niso ničesar več dobili pri njem. In tako je bilo popolnoma naravno, da so potniki vzeli s seboj kolikor mogoče malo denarja. Toda tudi na to so prišli roparji. Vsled tega so dali po mestu nalepiti sledeče razglase: General L. je izvedel, da potniki ne jemlje s seboj denarja. Vsled tega daje na znanje, da bodo vsi potniki, ki katerih ne bodo našli vsaj 12 peset, usmrčeni. To je bilo dovolj jasno in je imelo tudi dobro posledico.

Zu Rdeči križ.

Gostinčič Jakob K 2, Ant. in Katarina pl. del Senno K 50, Fr. Zuliani K 6, Anton Danu, Opčine K 5, I. M. Vrabec, Opčine K 120, Strasser in König, Filijalka v Trstu K 200, Kontreadmiral Geza dell'Adami plem. Tarcel K 50, Muna, Willy in Fritz Renner K 300, Grieme K 20, Bazzal Adela K 20, Zuculin Alojzij K 20, Potom »Piccola« K 330, Dr. Merlin, polkovnik zdravnik K 20. V blagu: Polona vd. Cerniut, Ljudevit Bauer, Henrik Francovski sinovi, Linc, Zupnik urad v Fazani, Josip Rože. — Skupna svota dosedaj znaša K 264.840.75.

Vil. izkaz darov

dospelih deželnemu vojnopomožnemu uradu pri c. kr. namesništvu za podporo družinam v poklicancev:

Avstrijski Lloyd K 10.000, škofljski ordinarijat v Poreču K 67.70 nabrano po c. kr. okrajnih glavarstvih: v Trziču (Monfalcone) K 8245.61, v Gorici K 1656.52, v Pulji K 1380.48, v Gradiški K 375.40, v Trziču (Monfalcone) 1459.75, v Kopru K 517.56, v Gorici K 1200.87, v Gradiški K 300, v Tolmini K 228.23, v Pulji K 834.30, v Poreču K 1985.55. Gg. Ernest pl. Stabile v Trstu K 200, Anton Ströll, c. kr. dvorni svetnik v Trstu K 50, Arnold Ditz v Trstu K 25, Potom »Piccola« 3, 4. in 5. septembra K 75, 6. septembra K 51, 8. septembra K 69, Potom »Edinosti« K 530. Od škofljskega ordinarijata v Poreču je nadalje dospelo še K 1586.28, od katerih je 1076.28, od katerih je 1076.28 namenjeno za Rdeči križ in 510 za vojnopomožni urad. Skupaj K 29.761.97, s prenosom iz VI. izkaza v znesku 47.072.74.

znaša skupna svota dosedaj dospelih darov K 76.834.71 in 100 frankov v zlatu.

Vesti iz Gorishe.

»Narodna šola« v Krmim prične novo šolsko leto kot običajno. Vpisovanje se vrši dne 15. t. m., dne 16. pa šolska maša.

Slovenski tečaj za izobrazbo prostovoljnih pomožnih bolniških strelščic »Rdečega križa« v Gorici. — Na znanje! — Pomožno društvo »Rdečega križa« za Gorisko-Gradiščansko priredi v drugi polovici tega meseca vnovič slovenski tečaj za izobrazbo prostovoljnih pomožnih in bolniških strelščic, ki bo trajal kakih pet do šest tednov.

Za sprejem so naslednji pogoji nujno potrebni:

1. starost od 20 do 30 let;
2. najmanj ljudsko-šolska izobrazba;
3. telesna sposobnost (trdno zdravje in primerna moč);
4. neomadeževana preteklost.

Tečaj je brezplačen, t. j. podoj in vežbanje v bolnišnici dobivajo golemo brezplačno; vzdrževati se pa morajo same. Prošnje za vsprejem, podprte z gori naštetimi izkazili (kolekci niso potrebni) naj se vlagajo najpozneje do 15. septembra ali pri vodstvu »Rdečega križa« v Gorici nad kavarno »Corso«, ali pa v roke voditelju tega tečaja dr. Ant. Breclju-nu Gosposka ulica št. 6.

V Gorici, dne 5. septembra 1914.

Vodstvo »Rdečega križa«.

IV. izkaz darov za »Rdeči križ« priobčen po slovenskem odseku dežel. pom. društva Rdečega križa. Darovatelji iz že priobčenih občin: Št. Peter. — V občini Šempeter nabrala Marijina družba, poslal župni urad: Justina Černic K 5, Uršulina Černe 1, Skarabot Magd. 10 vin, Mučič Fr. 40 vin, Turel Kat. 80 vin, Mučič Ter. 40 vin, Catl M. K 5, Pavlic L. 80 vin, Černic Fr. 5, Hmeljak A. 4, Boškjin J. 40 vin, Ter. Bufolin 40 vin, M. D. 2, Kolavčič A. 60 v., Sauli V. 2, Dornik J. 60 vin, Paulin Kat. 20 v., Hvala F. 30 v., Hvala Al. 10 vin, Kramar M. 10 vin, Travžan 1, Paulin 2, Blažica 1, Droč Gizela 1, A. Makuc 1, Ter. Pavlin 40 v., Brumat F. 3, Arčon M. 10 v., A. Paulin 80 v., M. Valentinič 20 v., M. Monfredin 40 v., M. Lazer 20 v., Vetrnik M. 10 v., J. Reščič 20 v., Božulin K. 1, Anton Furlan 1, Černic 40 v., Leban And. 40 vin, Lujiza Bavcon 2, Fabjan Alojzija 40 v., B. Anton 1, Brajda J. 20, Brajda Stefan 20 v., Droč Marija 10 v., Reščič Veronika 70 v., Komauli Marija 50 vin, Komavli P. 2 K, Ana Brumat 20 v., Blažica Janez 10 vin, Pavlin Veronika 1 K, Batistič K 10 vin, Balic Jožeta 20 v., Černic Terezija 40 vin, Butulin Karolina 10 vin, Andrej Rob 10 v., Viktor Jurič 20 v., Bertolin Janez 40 vin, Krajnik K 50 v., Krajnik Pavla 48 v., Boškjin Nikolaj 40 v., Brumat Janez 60 v., Kolavčič Ana 40 v., Leban Jožeta 10 v., Travžan K. 12 v., Peter Jakobčič 20 v., Brumat Franciška 40 v., Silič Ana 20 v., Črnic K 40 v., Marija Marblang 10 v., Černic Terezija 40 v., Klont France 60 v., Leban Jakob 2 K, Reščič N. 40 v., Sokol Jožeta 20 vin, Jarc Franc 50 v., Turel Margarita 1 K, Vuga Marija 40 v., Nemec Katarina 1 K 40 vin, Mervic 40 v., Setničar Neža 2 K, Kavčič Ana 60 v., Bizjak Marija 1 K, Bizjak Alojzija 20 v., Figel Terezija 80 v., Karara Stefan 40 v., Princič Jožeta 30 v., Elise Maur 1 K, Princič Stefan 30 v., Blažica Andrej 1 K, Černic Matija 60 v., Figel Ivan 40 v., Hvala Stefan 1 K, Brumat Ma-

rija 60 v., Skokol Alojzija 40 v., Černic Ana 20 v., Černic Ivan 40 v., Nanut Marija 60 v., Mučič Andrej 1 K, Blažko Veronika 60 v., Čej Ivan 30 v., Humar Katarina 1 K, Teberjo Alke 1 K, Čučat Jožef 1 K, Blažica Katarina 1 K, Blažica Ivan 1 K, Bizjak Andrej 20 v., Sineh 1 K, Šekar 30 v., Nemes Ana 1 K, Nemec Lucija 1 K, Nemec Lucija 1 K, Nemec Marija 60 v., Klančič Rozalija 1 K, Sokol Veronika 120 K, Reščič Marij 170 K, Travžan Katarina 1 K, Ana Travžan 70 v., Klančiček Marija 1 K, Martelanc Marija 60 v., Černic Ana 24 v., Nanut Jožeta 80 v., Salantič Franciška 40 v., Černic Jožeta 80 vin, Saksida Marija 50 v., Travžan Jožeta 1 K, Klaut Anton 120 K, Batistič Karolina 1 K, Nemec Franciška 60 v., Zbogar Marija 20 v., Furlani Janez 2 K, A. Nanut 2 K, Lutman Marija 1 K, Beltram Marija 10 vin, Dornik Gizela 20 vin, Travžan Terezija 2 K, Blažica Franciška 20 v., Kršič Terezija 20 v., Alojzija Godnič 1 K, G. M. Lavrenčič 2 K, Blažica Janez 40 v., Blažica Jožef 20 v., Reščič Janez 50 v., Zimont Marija 1 K, Blažko Marija 1 K, Bizjak Ana 60 v., Travžan Terezija 10 v., Černic Jožef 10 v., Černic Franc 30 v., Vižintin Jožeta 10 v., Reščič Jožeta 14 v., Cigoj Jožeta 1 K, Pisk Marija 20 v., Silič Magdalena 1 K, N. N. 10 v., N. N. 12 v., Černic Stefan 20 v., Grosser Fr. K 120, Štefan Cijan 1 K, Ivan Klančič 20 v., Ivan Rajšp 80 v., Elizabeta Pirnat 20 v., Marija Mučič 20 v., Ana Mučič 30 v., Alojz Ušaj 60 v., Pavlina Hvalič 40 v., Gizela Bitežnik 40 v., Jožeta Reščič 1 K, Mšrija Lutman 20 v., Terezija Kušič 60 v., Ema Martelanc K 140, Neža Gorjan 40 v., Jerica Bernard 60 v., Andrej Skalar 60 v., Katarina Mučič 1 K, Vincenc Leban 40 v., Andrej Merlak 80 v., Franciška Sokol 30 v., Alojzija Gregorič 40 v., Marija Sokol 20 v., Jožef Susič 20 v., Ivan Merlak 70 v., Uršula Susič 40 v., Marija Pojonik 10 v., Marija Martelanc 60 v., Uršula Forčičin 60 v., Marija Kogoj 40 v., Silič Cecilija 1 K, Marija Jarc 20 v., Marija Forčičin 40 v., Marija Bizjak 40 v., Leopolda Bizjak 20 v., Matilda Turel 20 v., Uršič Ivana 10 v., Matilda Čermelj K 2, Jožeta Jarc 20 v., Ivan Brajda 40 v., Karolina Černic 1 K, Franc Sokol 1 K, Jožef Mavrič 20 v., Terezija Turel 20 v., Franc Pavlin 16 vin, Katarina Padovan 20 v., Berlot Matilda 20 v., Anton Vižintin 1 K, Terezija Sokol 1 K, Kristina Merlak 20 v., Jožeta Sokol 20 v., Marija Cotič 20 v., Marija Balic 20 v., Terezija Makuc K 140, Nigris Emil 20 v., Terezija Silič 20 v., Ivana Cijan 20 v., Emilija Cotič 20 v., Rozalija Silič 30 v., Marija Cotič 1 K, Katarina Pisk 20 v., Alojz Campa 30 v., Blaž Saver 20 v., Jožeta Palek 50 v., Karolina Mučič 20 v., Ivana Erzetič 10 v., Angela Mavrič 10 v., Uršula Nemec 20 v., Lucija Mučič 1 K, Margarita Žizman 34 v., N. N. 70 v., Neimenovan 10 K, Peter Brumat 10 K Vinko Štanta 5 K.

Vesti iz Istre.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kopru. Vpisovanje v tukajšnje šole se bo vršilo dne 14. in 15. septembra 1914 od 8. do 12. ure predpoldne v šolskih prostorih Via Combi v spremstvu starišev ali njih namestnikov in zadnjih lanskih izprijeval; za otroke, katere se bo letos prvič vpisalo, naj se prinese s seboj krstni list, izprijevalo zdravnika za oči in o cepljenju koz.

Da se bo mnogo otrok vpisalo, naj se to med nami nemu in drugemu da na znanje.

Novo pogrebno podjetje Trst

(vogai Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (Telefon št. 14-02)

Prireja pogrebe najrazličnejših razredov, od najenostavnejših z enim konjem do najluksuriznejših in pompoznih s šestoro konj. Prodaja najrazličnejših mrtvaških predmetov. Velika zaloga voščenic sveč lastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postrežba.

Najnovejša in moderna pogrebna oprava.

Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih podjetja ul. Tesa št. 31. tel. 1402. CENE ZMERNE. CENE ZMERNE. Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opčine št. 190; T. VITEZ v Nabrežini (trg pri cerkvi); A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere).

M. Aite nasledniki

Trst, ulica Nuova 36—38.

Priporočata cenjenim odjemalcem svoji velikanski zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za poletno sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. — Se priporočata kot Slovenca

O. Milič, F. Sušmelj.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni nad zadrugo, in jih obrestuje 4 1/2 % večje zneske po dogovoru. Trgovcem odprta čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Vloga se lahko po eno krono.

Polna hranilna rač. 75.579. TELEFON 16-94.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco števil. 2, I. nadst.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporočata male hranilne škrinje, ki so posebno primerne za družine.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica v Trstu

Centrala: Ljubljana. Podružnica: Trst, ul. S. Soderba št. 9, I. nadst. Tel. 17-39.

ulica Caserma št. 11.

Telefon: 5-18.

Uradni urad št. 9-12 1/2, II. nadst. - 5

Delniška glavica: K 8.000.000.— Rezervni sklad: K 1.000.000.—

Izvršuje najboljše vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje s 4% netto

(rentni davek plača banka iz svojega).

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Sprejema borzna naročila za vse tu- in inozemske borze

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5.

Dogaja in lepa izbora finaga in navadnega pohištva in tapetarij.

via Fabbri 10.

Sreči k svojim i

Telefon 17-39

Velika prodaja špeha ! !

Ravnateljstvo veleposredstev grofa Kovačevića naznanja, da je uspel zopet

1 vagon slanega in 1 vagon prekajenega finega špeha.

Prodaja se po nizki ceni

v Trstu, ulica Ugo Foscolo št. 1.

Na željo se pošilja tudi po pošti ali železnici.

AGO

čevlji brez šivanja in žeblijev

Izvršuje edino le-

Franjo Cink v Trstu

ulica Cecilia Rittmeyer števil. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta.

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznana je pošiljati »Inseratnemu oddelku«

»Edinosti«, Trst, ulica Sv. Franciška št. 20

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specialist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: gripa in nos) ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso števil. 12, Telef. 177/IV od 11/2 do 1/4, in od 4/4 do 6/4 pop.

D. KORSANO

Specialist za sifilitične in kožne bolezni

Ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1. in od 6 do 7 pop.

zenske od 5 do 6 popoldne.

Mirodilnica G. MACORIN

Trst - ulica Farneto št. 33 - Trst

Zaloga drož in parfumskih specijalit.

Livola-Bay-Rum Compose proti izpadanju las in za čiščenje glave

Specijaliteta: »Raskisovalec za vino«. — Modra galica in šveplo.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, iziadsk. platna žepnih robcev, moških nogovic itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerne. — Postrežba točna.

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Velikanska zaloga pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth, Trst

ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).

Najbolj ugoden vlr za nakupovanje bodisi glede cen

kakor tudi kekovosti. Kolosalni izbor. — Telef. 22-85

